

ارزیابی آگاهی، نگرش، و عملکرد دانشجویان نسبت به پژوهش در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ عبدالرحیم بیوزمجد^۱، بتول کاظمی سیاهوئی^۲، محدثه بلوردی^۳، امین قنبرنژاد^۴، امیرعلی ایل پور^۵، محمد هاشم زاده^۶، سمیه دهقانی^{۴،۲*}

۱- کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده علوم پزشکی سیرجان، سیرجان، ایران

*۲- کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران

۳- دانشجوی دکتری آمارزیستی، گروه آمار زیستی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

۴- مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی در ارتقاء سلامت، پژوهشکده سلامت هرمزگان، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران

۵- کارشناس مهندسی بهداشت محیط، دانشکده علوم پزشکی سیرجان، سیرجان، ایران

۶- گروه علوم آزمایشگاهی، دانشکده علوم پزشکی سیرجان، سیرجان، ایران

ایمیل نویسنده مسئول: somayyeh_dehghani@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۰/۲۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۱/۰۸

چکیده

مقدمه: یکی از راه‌های توسعه و پیشرفت جامعه انسانی، تکیه بر پژوهش و کاربرد اصول آن در حیطه‌های آموزشی- علمی است. تحقیق و پژوهش به منظور دستیابی و ارائه راهکار جهت حل مشکلات و موانع موجود در سطح جامعه یکی از مهمترین وظایف دانشگاه‌ها می‌باشد. این مطالعه با هدف بررسی آگاهی، نگرش، و عملکرد دانشجویان نسبت به پژوهش در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در سال ۱۴۰۱ انجام گرفت. **مواد و روش‌ها:** پژوهش حاضر، یک مطالعه توصیفی- تحلیلی بود که به صورت مقطعی بر روی تمامی دانشجویان شاغل به تحصیل در مقطع کارشناسی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان انجام گرفت. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه‌ای مشتمل بر چهار بخش ویژگی‌های دموگرافیک، ارزیابی آگاهی، نگرش، و عملکرد پژوهشی جامعه هدف بود. داده‌های به دست آمده با استفاده از آمار توصیفی و تحلیلی (آزمون‌های ANOVA، T-Test و...) در سطح معناداری $p < 0.05$ در نرم افزار SPSS ۲۵٫۰ مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند. **یافته‌ها:** نتایج نشان داد که آگاهی دانشجویان دختر به طور معناداری ($p < 0.05$) بیش‌تر از دانشجویان پسر بوده اما در حیطه نگرش و عملکرد تفاوت معناداری بین آن‌ها مشاهده نشد. عملکرد دانشجویان غیرخوابگاهی نسبت به دانشجویان خوابگاهی از میانگین بالاتری برخوردار بود ($p < 0.05$). دانشجویانی که عضو کمیته تحقیقات دانشجویی دانشکده بودند دارای آگاهی، نگرش، و عملکرد بالاتری نسبت به سایر دانشجویان بودند. در خصوص تأثیر رشته تحصیلی در میزان آگاهی و عملکرد دانشجویان، در میانگین نمره آگاهی ($0/032$) و عملکرد ($0/014$) دانشجویان رشته‌های مختلف تحصیلی اختلاف معناداری ($p < 0.05$) مشاهده شد. **نتیجه‌گیری:** بر مبنای نتایج مطالعه حاضر شایسته است نسبت به اصلاح رویکردهای پژوهشی در ارتباط با دانشجویان اقدام شود و تدابیری نظیر الزام مشارکت دانشجویان در دوره‌های آموزش روش تحقیق و آشنایی با مفاهیم آماری و همچنین افزایش آگاهی دانشجویان در زمینه ضرورت و منافع پژوهش، اتخاذ گردد. به موازات آن اقدامات انگیزشی نظیر بهبود تسهیلات و منابع لازم مورد توجه مسئولین ذیربط قرار گیرد.

کلمات کلیدی

"پژوهش"، "آگاهی"، "نگرش"، "عملکرد"، "هرمزگان"

۱- مقدمه

(۲-۵). در ایران و بسیاری از کشور های جهان دانشگاه بستری برای پژوهش و علم اندوزی شناخته می شود (۶). دانشجویان نقش مهمی در تحقیقات و تولید مستندات علمی دارند و همین سبب حرکت دانشگاه ها از آموزش تنها که تحت عنوان دانشگاه نسل اول شناخته میشود، به سمت دانشگاه های نسل دوم یا آموزش همراه با پژوهش شده است (۷). کمیته های تحقیقات دانشجویی در دانشگاه های نسل دوم نقشی حیاتی در گسترش تحقیقات ایفا می کنند، آنان با ایجاد ارتباط میان اعضای هیئت علمی با دانشجویان، ایجاد گروه هایی دوستانه تحقیقاتی، اردو

جهان در قرن حاضر با سرعت بالایی در حال پیشرفت، تغییر و پوست اندازی های مکرر است (۱). یکی از عمده ترین دلایل برای پیشرفت بشر در قرن حاضر تکیه بر پژوهش و تحقیقات بوده است. موسسات علمی و تحقیقاتی بر پژوهش خوب و کاربردی تاکید می کنند و آن را لازمه ای برای حل مشکلات بشر می دانند. پژوهش، پایه و اساس پیشرفت در ابعاد مختلف بوده و بشر در طول تاریخ با تکیه بر پژوهش توانسته بسیاری از مشکلات را حل کند و تعارضات خود با محیط را به حداقل برساند

به شمار می رود. در کشور هایی که قشر تحصیل کرده دارای بینش مثبت نسبت به پژوهش هستند پیشرفت های چشمگیر در ابعاد مختلف مشاهده شده است (۱۹). با توجه به اهمیت موارد گفته شده، بررسی آگاهی، نگرش، و عملکرد دانشجویان نسبت به پژوهش در دانشگاه های علوم پزشکی ضروری است. چرا که اولین مرحله شکل گیری باورها و عقاید پژوهشی در دانشگاه طی دوران دانشجویی است. آگاهی، نگرش، و عملکرد پژوهشی دانشجویان حوزه بهداشت و درمان می تواند نقش موثری در زمینه سیاست گذاری های سلامت جامعه، ارائه خدمات بهداشتی، و همچنین کارآمدی نیروهای تربیت شده جهت انجام رسالت خود داشته باشد (۲۰، ۲۱). دانشجویان علوم پزشکی، بازوهای آینده بهداشت و درمان کشور هستند که در صورت کسب بینش عمیق به موضوع پژوهش و نقش و عملکرد آن در حل تعارضات می توانند همراه با مراقبت از بیماران باعث کاهش هزینه های بهداشت و درمان شوند. متأسفانه در بسیاری از کشورها، به جای توجه به کارایی پژوهش در میان افراد تحصیل کرده و تربیت پژوهشگر، تنها به تربیت نیروی انسانی می پردازند حال آنکه آموزش تخصصی بایستی موازی با انجام تحقیقات بیشتر و به عنوان ابزار اولیه یادگیری قرار داشته باشد. نظر به نقش پژوهش در عصر فناوری اطلاعات و نیاز به استفاده بهینه از داده های پژوهش در تصمیم گیری، لزوم آموزش نظری و عملی تحقیق و پژوهش به دانشجویان مقاطع مختلف تحصیلی امری ضروری است (۲۲). با توجه به توصیه به حرکت در جهت دانشگاه های نسل سوم و چهارم، تاکید به برگزاری کارگاه ها و برنامه های پژوهشی در راستای توانمندسازی دانشجویان، و عدم وجود اطلاعات کافی در زمینه ی آگاهی، نگرش و عملکرد پژوهشی دانشجویان، ضروری است که عملکرد دانشکده در پرورش و توانمندسازی پژوهشی دانشجویان که یکی از مهمترین وظایف آن می باشد مورد ارزیابی و پایش قرار گیرد. تا جایی که ما می دانیم، این پژوهش اولین مطالعه ای است که به ارزیابی ادراکات، عملکردها، موانع و نگرش ها نسبت به تحقیق در میان دانشجویان دانشکده بهداشت می پردازد. لذا بر آن شدیم تا مطالعه ای با عنوان بررسی آگاهی، نگرش، و عملکرد دانشجویان نسبت به پژوهش را در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در سال ۱۴۰۱ انجام دهیم.

۲- روش انجام تحقیق

پژوهش حاضر، از دسته مطالعات کاربردی است که به صورت مقطعی (توصیفی- تحلیلی) و با هدف تعیین آگاهی، نگرش، و عملکرد دانشجویان نسبت به پژوهش در دانشکده بهداشت

های پژوهشی دانشجویان علاقمند را شناسایی کرده و مسیر و راه را به آنان نشان می دهند، امری که شاید نوعی استعداد یابی پژوهشی باشد (۷، ۸)، با گسترش و پیشرفت های سریع و چشمگیر علوم پزشکی و رشته های مرتبط با آن در ایران انتظار می رود که در مداخلات و اقدامات مرتبط با رشته های مرتبط با سلامت تغییرات اساسی را شاهد باشیم، بنابراین تحقیقات و پژوهش در حوزه سلامت یکی از اجزای اساسی در حیطه علوم پزشکی به شمار می رود (۹، ۱۰). در ایران و کشورهای اروپایی مانند سوئد، برنامه های آموزشی و پژوهشی دانشجویان مقاطع کارشناسی رشته های علوم پزشکی به صورت دانشگاهی انجام می شود و در آن دانشجویان همراه با آموزش های لازم در زمینه ی رشته تحصیلی خود، دروس و برنامه های پژوهشی را نیز دنبال می کنند (۷). هدف از انجام پژوهش توسط دانشجویان کارشناسی، آگاهی از روش های کاربردی علوم پزشکی، آشنایی با مبانی رشته تحصیلی، درک و دانش عمیق تر نسبت به موضوعات علمی و جهت دهی به برنامه های آتی دانشجویان است. همچنین دانشجویان باید بتوانند در جستجو، جمع آوری، ارزیابی و تفسیر نقادانه اطلاعات به خود کفایی برسند (۱۱). مراکز موثر پژوهشی جهت دستیابی به توسعه و پیشرفت پایدار در تحقیقات سلامت، نیازمند افزایش آگاهی نسبت به پژوهش و ظرفیت های پژوهشی در مجموعه خود هستند. آنان باید پژوهشگران خود را نسبت به اهمیت رخداد های مورد نظر مجموعه پژوهشی خود آگاه نمایند (۱۲). در این راستا، انجام تلاش هایی جهت تشویق و ایجاد انگیزه در دانشجویان و پژوهشگران جوان امری ضروری است، که باید با دقت مورد بررسی و پایش قرار گیرد (۱۳). آمار نشان داده است که پزشکان به انجام پژوهش و فعالیت های تحقیقاتی علاقه چندانی نداشته و غالباً به انجام امور غیر پژوهشی ترغیب می شوند (۱۴). بر مبنای گزارشات، بینش و آگاهی دانشجویان نسبت به پژوهش ارتباط معنی داری با انجام تحقیقات بعد از فارغ التحصیلی آن ها دارد (۱۵). سرمایه گذاری و توسعه تحقیقات دانشجویی می تواند نقش موثری در بهبود شرایط پژوهشی کشور در آینده داشته باشد (۸). پژوهش و تحقیقات تحت تاثیر عوامل بسیاری قرار دارد و همین امر سبب شده که دانشجویان و پژوهشگران جوان تحت تاثیر بسیاری از عوامل قرار گرفته و براساس آن تصمیم بگیرند (۱۶). یکی از این عوامل، نگرش پژوهشگر می باشد که مجموعه ای از باورها و اعتقادات می باشد که بر تصمیم گیری او تاثیر می گذارد (۱۷، ۱۸). نگرش یا باور مثبت نسبت به تحقیق و پژوهش یکی از عوامل موثر در پیشرفت و توسعه کشورها و جوامع مختلف

در مجموع از ۱۶۴ دانشجوی مورد مطالعه ۲۹ نفر (۱۷.۷٪) مرد، و ۱۳۵ نفر (۸۲.۳٪) زن بودند. بررسی اطلاعات عمومی دانشجویان مشارکت کننده در مطالعه نشان داد ۸۵/۴٪ دانشجویان مجرد و مابقی متاهل بودند. بیشترین تعداد دانشجویان شرکت کننده در این مطالعه (۳۶٪) مربوط به رشته مهندسی بهداشت محیط، و سایر رشته‌ها به ترتیب ۲۳.۸٪، ۲۰.۷٪، و ۱۹.۵٪ مربوط به رشته‌های بهداشت عمومی، مهندسی بهداشت حرفه‌ای، و بیولوژی و کنترل ناقلین بوده که از این میان حدود ۷۲٪ در خوابگاه دانشجویی سکونت داشتند. بررسی ارتباط بین هر یک از سه بخش آگاهی، نگرش، و عملکرد پژوهشی دانشجویان با استفاده از همبستگی پیرسون (در سطح معناداری ۰/۰۵) حاکی از همبستگی ۰/۳۲۵ بین آگاهی و نگرش، همبستگی ۰/۳۳۴ بین آگاهی و عملکرد، و همبستگی ۰/۲۸۵ بین نگرش و عملکرد بود. ارتباط میان هر یک از بخش‌های آگاهی، نگرش، و عملکرد پژوهشی دانشجویان با سطح آموزشی (معدل) آن‌ها نیز مورد بررسی قرار گرفت. مشاهده گردید بین معدل دانشجویان و عملکرد پژوهشی آنان، همبستگی مثبت و معناداری (۰/۱۹۳) وجود داشت. آنالیز ارتباط بین متغیرهای جنس، وضعیت تاهل، وضعیت سکونت، عضویت در کمیته تحقیقات دانشجویی، و رشته تحصیلی با استفاده از آزمون T-Test نشان داد که آگاهی دختران به‌طور معناداری ($p < 0,05$) بیش‌تر از پسران بوده اما در حیطه نگرش و عملکرد تفاوت معناداری بین پسران و دختران مشاهده نشد. در رابطه با وضعیت تاهل، هیچ‌گونه ارتباط معناداری بین آگاهی، نگرش، و عملکرد دانشجویان مجرد و متاهل مشاهده نشد. تجزیه و تحلیل آماری و بررسی داده‌های حاصل از عملکرد دانشجویان مورد مطالعه با توجه به وضعیت سکونت آنان نشان داد افراد غیر خوابگاهی از میانگین بالاتری نسبت به افراد خوابگاهی برخوردار بودند ($p < 0,05$) اما در مورد آگاهی و نگرش آن‌ها اختلاف معناداری بین افراد خوابگاهی و غیر خوابگاهی وجود نداشت. افراد خوابگاهی نسبت به افراد غیر خوابگاهی عملکرد ضعیف‌تری داشتند که می‌تواند به دلایلی از جمله تاثیر روحی-روانی ناشی از دوری از محیط خانواده، به بطالت گذراندن اوقات فراغت به دلیل ایجاد دوره‌های دوستانه در محیط خوابگاه، عدم دسترسی به امکانات و فضای مناسب جهت مطالعه و انجام پژوهش باشد. در مطالعه انجام شده توسط ایزدی و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، بین سطح نگرش و محل سکونت افراد، ارتباط آماری معناداری وجود داشت؛ به طوری که دانشجویان ساکن خوابگاه از نگرش بهتری در خصوص پژوهش برخوردار بودند (۲۳) که این نتایج با نتایج مطالعه حاضر مغایرت دارد.

آگاهی، نگرش، و عملکرد پژوهشی دانشجویانی که عضو کمیته تحقیقات دانشجویی بودند نسبت به سایر دانشجویان بالاتر بود. در مورد رشته تحصیلی دانشجویان نیز اختلاف

دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان در سال ۱۴۰۱ انجام گرفت. جامعه پژوهش را کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان تشکیل داد که با روش سرشماری وارد مطالعه شدند. حجم نمونه (N) معادل ۲۰۰ نفر بود که به دلیل یک سری محدودیت‌ها و عدم دسترسی لازم به دانشجویان ۱۶۴ نفر از آن‌ها به‌طور کامل در مطالعه شرکت کردند. پس از کسب کد اخلاق (IR.HUMS.REC.1401,133) جهت انجام پژوهش در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، از پرسشنامه‌ی استاندارد بررسی نگرش، انگیزش و عملکرد دانشجویان نسبت به پژوهش که روایی و پایایی آن در مطالعه ایزدی و همکاران بررسی شده بود (۲۳)، جهت گردآوری اطلاعات استفاده گردید. پرسشنامه مورد استفاده دارای چهار قسمت شامل سوالات عمومی (۱۴ سوال)، سوالات آگاهی (۱۵ سوال)، سوالات نگرشی (۱۵ سوال)، و سوالات عملکردی (۱۴ سوال) بود. پاسخ‌های غلط برای سوالات آگاهی نمره صفر و برای پاسخ‌های صحیح نمره ۱ در نظر گرفته شد. رتبه بندی میزان آگاهی دانشجویان براساس نمره کسب شده بدین صورت بود: ۱. سطح ضعیف (۰-۷)، ۲. سطح متوسط (۸-۱۱)، ۳. سطح خوب (۱۲-۱۵). در بخش نگرش هر سوال امتیازی بین ۱ تا ۵ داشت. در این مطالعه نمرات ۳۴-۱۵ به عنوان نگرش ضعیف، نمرات ۵۹-۳۵ به عنوان نگرش متوسط، و نمرات ۷۵-۶۰ به عنوان نگرش خوب در نظر گرفته شدند. در بخش سوالات عملکردی هم هر سوال امتیازی بین ۳-۰ داشت. بر اساس نتایج نمرات ۱۰-۰ به عنوان عملکرد ضعیف، نمرات ۲۰-۱۱ به عنوان عملکرد متوسط، نمرات ۳۰-۲۱ به عنوان عملکرد خوب، و نمرات بزرگ‌تر از ۳۰ به عنوان عملکرد عالی در نظر گرفته شد. پس از جمع‌آوری اطلاعات، داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS ۲۵,۰ با استفاده از آزمون‌های توصیفی و تحلیلی در سطح معناداری معادل $p < 0,05$ آنالیز شد. به منظور توصیف و تجزیه و تحلیل داده‌ها، جداول توزیع فراوانی، نمودارها، شاخص‌های تمایل مرکزی (میانگین، میانه و مد)، و شاخص‌های پراکندگی (واریانس، انحراف معیار، ضریب تغییرات و دامنه آنها) مورد استفاده قرار گرفت. ارتباط میان آگاهی، نگرش، و عملکرد و همچنین ارتباط بین معدل با حیطه‌های ذکر شده، از طریق همبستگی پیرسون، متغیرهای جنس، وضعیت تاهل، وضعیت سکونت، عضویت در کمیته تحقیقات، و رشته تحصیلی، با آزمون T-Test، و ارتباط آگاهی، نگرش، و عملکرد با سال تحصیلی و وضعیت اشتغال با آزمون ANOVA بررسی شد.

۳- نتایج و بحث

مشارکت داشتند. موانع انجام پژوهش توسط دانشجویان عبارت بود از فقدان سرپرست حرفه ای (۸۴/۷٪)، کمبود دوره‌های آموزشی (۸۸/۸٪)، کمبود وقت (۷۲/۳٪)، و کمبود بودجه (۵۴/۱٪) (۲۸). افراد شاغل در زمینه علوم پزشکی در مقایسه با افراد غیرشاغل و یا مشغول در حوزه‌ی غیرعلوم پزشکی اگر چه نگرش مثبتی نسبت به انجام پژوهش داشتند ولی ممکن است به دلیل عدم کسب آموزش‌های لازم، نداشتن زمان کافی و... عملکرد لازم را نداشته باشند لذا بر مبنای مطالعه مذکور (۲۸)، می‌توان نتایج را همسو با پژوهش حاضر دانست. در این پژوهش اگر چه دانشجویان، آگاهی و نگرش مثبتی نسبت به انجام تحقیق و فعالیت‌های پژوهشی داشتند ولی عملکرد آن‌ها ضعیف بود؛

۴- نتیجه‌گیری

بر اساس نتایج مطالعه حاضر، یافتن راه‌هایی برای غلبه بر موانع پیش روی دانشجویان و ایجاد انگیزه برای مشارکت در پژوهش مورد نیاز است. دانشکده‌های علوم پزشکی می‌توانند با به‌روزرسانی برنامه‌های درسی و تمرکز بر فعالیت‌های پژوهش محور، آموزش روش تحقیق و توانمندسازی پژوهشی دانشجویان، اختصاص زمان، توسعه فضاها، امکانات، بودجه، و فرصت‌های پژوهشی، تشکیل و گسترش هسته‌های پژوهشی دانشجویی، اختصاص سرپرستانی برای تحقیقات دانشجویی، تشویق و ترغیب اعضای هیئت علمی جهت مشارکت در پژوهش‌های دانشجویی، تجربه انجام تحقیق را برای همه دانشجویان در دانشکده‌های علوم پزشکی فراهم کنند. آن‌چه مسلم است تلاش در ارزیابی جامع این موضوع و برای یافتن راه‌های غلبه بر موانع موجود می‌تواند منجر به افزایش مشارکت دانشجویان حیطه‌های مختلف پزشکی در تحقیقات شود.

تقدیر و تشکر

این مطالعه با کسب مجوز و حمایت مالی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان با کد رهگیری ۴۰۱۰۰۲۰ و شناسه اخلاق ۱۳۳، ۱۴۰۱، IR.HUMS.REC. انجام گرفت. بدین‌وسیله مراتب تشکر و قدردانی خود را از کمیته تحقیقات دانشجویی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، دانشجویان، و کارکنان محترم دانشکده که در انجام این مطالعه همکاری نمودند اعلام می‌داریم.

معناداری ($p < 0.05$) در میانگین نمره آگاهی (۰/۰۳۲) و عملکرد (۰/۰۱۴) دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته‌های مختلف تحصیلی مقطع کارشناسی مشاهده شد. نتایج حاصل از انجام آزمون آماری ANOVA بر روی ارتباط آگاهی، نگرش، و عملکرد دانشجویان با سال تحصیلی دانشجویان نشان داد در مجموع، میانگین نمرات مربوط به آگاهی، نگرش، و عملکرد پژوهشی با بالا رفتن سال تحصیلی افزایش یافته است و از این جهت اختلاف معناداری بین دانشجویان شاغل به تحصیل در ترم‌های مختلف تحصیلی وجود داشت ($p < 0.05$). این نتایج با یافته‌های مطالعه غفورنیا و همکاران (۱۳۸۴) در اصفهان همخوانی دارد (۲۴). در مطالعه‌ای در ارتباط با دانشجویان کایروپراکتیک در انگلستان، نگرش ۷۶ درصد از این دانشجویان نسبت به پژوهش مورد بررسی قرار گرفت. در این مطالعه دیدگاه دانشجویان سال آخر نسبت به پژوهش به‌طور قابل توجهی نسبت به دانشجویان سال اول متفاوت بود و آن‌ها دارای نگرش مثبت‌تری بودند (۲۵) که با نتایج مطالعه حاضر مطابقت دارد. علاوه بر این در مطالعه‌ای که در ارتباط با دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز به‌منظور بررسی دانش و نگرش آن‌ها در مورد پژوهش انجام شد نگرش دانشجویان در مقاطع تحصیلی پایین‌تر نسبت به پژوهش در مقایسه با دانشجویان تحصیلات تکمیلی مثبت‌تر بود که این امر ناشی از بار کاری زیاد دانشجویان تحصیلات تکمیلی و احتمالاً وظایف ناشی از تأهل عنوان شد (۲۶) و در این خصوص مغایر با نتایج این مطالعه می‌باشد. در پژوهش حاضر، میانگین نگرش افرادی که همزمان با تحصیل در زمینه علوم پزشکی نیز اشتغال به کار داشتند نسبت به افرادی که غیر از تحصیل شغل دیگری نداشتند و یا در زمینه‌ای غیر از علوم پزشکی مشغول به کار بودند بالاتر بود ($p < 0.05$) اما بین نگرش با آگاهی و عملکرد آن‌ها ارتباط معناداری وجود نداشت. مطالعه‌ای در ارتباط با پرستاران بیمارستان‌های آموزشی و دانشکده‌های پرستاری در شهر تهران انجام شد و مشاهده گردید که عموم پرستاران نگرش مثبتی نسبت به پژوهش داشتند. با این وجود، آن‌ها درکی از کاربرد پژوهش در فعالیت‌های روزانه خود نداشتند که این مهم با یافته‌های پژوهش حاضر همخوانی دارد (۲۷). از سوی دیگر، در پژوهشی که در ریاض در ارتباط با دانشجویان دو سال آخر پزشکی انجام شد، آگاهی، نگرش و عملکرد دانشجویان در رابطه با پژوهش مورد بررسی قرار گرفت. براساس نتایج، اگر چه ۹۷ درصد از دانشجویان، پژوهش در حوزه پزشکی را مهم می‌دانستند؛ اما تنها نیمی از آن‌ها در طول تحصیل پزشکی در انجام تحقیقات

منابع

1. Khan H, Khawaja MR, Waheed A, Rauf MA, Fatmi Z. Knowledge and attitudes about health research amongst a group of Pakistani medical students. BMC medical education. ۲۰۰۶; ۶(۱): ۱-۷.

۲. Sharafoddin M, Afzal Aghaee M, Rahnama Bargard Z. Knowledge, Attitude, and Performance of Students Regarding Research and its Related Factors in Mashhad University of Medical Sciences in ۲۰۱۸, Mashhad, Iran. *Navid No.* ۲۰۲۰;۲۲(۷۲):۳۴-۴۳.
۳. Asadollahi M, Shams A, Hooshmandan Moghaddm Fard Z. Investigating factors affecting on the attitude of Msc. graduates toward research (case study: faculty of agriculture/Universtiy of Zanjan). *Higher Education Letter.* ۲۰۱۷;۱۰(۳۸):۷۷-۱۰۱.
۴. Goldenberg JZ, Burlingham BS, Guiltinan J, Oberg EB. Shifting attitudes towards research and evidence-based medicine within the naturopathic medical community: the power of people, money and acceptance. *Advances in Integrative Medicine.* ۲۰۱۷;۴(۲):۴۹-۵۵.
۵. Nayyab Z, Ahmed H, Shafaq M. Research amongst junior and senior medical students; comparison of knowledge, attitude and practice. ۲۰۱۵.
۶. ShahriyKalantary M, Nasiriani K. The Relationship between Attitude toward Research and Research Self-efficacy in MSc Students of Medical Sciences. *The Journal of Tolooebehdasht.* ۲۰۱۹.
۷. Zarei R, Afshari M, Jafari M. Providing a Model for organizational structure of Third Generation in the field of Medical Sciences. *Journal of Health Administration.* ۲۰۱۹;۲۲(۲):۹۹-۱۱۰.
۸. Pezeshgi P, Akbari Soufiani M, Tarahomi A. Production of Scientific Articles on COVID-۱۹ in Student Research Committees of Medical Universities. *Iranian Journal of Medical Microbiology.* ۲۰۲۱;۱۵(۶):۷۰۸-۱۰.
۹. Squires JE, Estabrooks CA, O'Rourke HM, Gustavsson P, Newburn-Cook CV, Wallin L. A systematic review of the psychometric properties of self-report research utilization measures used in healthcare. *Implementation Science.* ۲۰۱۱;۶(۱):۱-۱۸.
۱۰. Althubaiti A, Al Muqbil B, Al Buraikan D. Assessment of medical students' attitudes towards research and perceived barriers. *International Journal of Medical Students.* ۲۰۱۷;۵(۳):۹۵-۸.
۱۱. Education SCFHETH OS, <https://www.uhr.se/en/start/laws-and-regulations/Laws-andregulations/> (۱۹۹۳ aM).
۱۲. Sadana R, D'Souza C, Hyder AA, Chowdhury AMR. Importance of health research in South Asia. *Bmj.* ۲۰۰۴;۳۲۸,۳۰-۸۲۶:(۷۴۴۳)
۱۳. Kini S, Muthukumar R, Maiya RG, Kiran NU. Attitudes and perceptions towards research among final year medical students in a private medical college of coastal Karnataka: A cross-sectional study. *Journal of Health and Allied Sciences NU.* ۲۰۱۷.۱۱-۰۰۷:(۰۱)۷;
۱۴. Reinders JJ, Kropmans TJ, Cohen-Schotanus J. Extracurricular research experience of medical students and their scientific output after graduation. *Medical education.* ۲۰۰۵;۳۹(۲):۲۳۷.-
۱۵. Rosenberg LE. MD/PhD programs—A call for an accounting. *JAMA.* ۲۰۰۸;۳۰۰(۱۰):۱۲۰۸-۹.
۱۶. Bibi F, Lqbal H, Majid N. Attitude of prospective teachers towards research: Implications for teacher education in Pakistan. *Contemporary Educational Researches Journal.* ۲۰۱۲;۱(۱):۸-۱۴.
۱۷. Wilson GA, Burton RJ. 'Neo-productivist' agriculture: Spatio-temporal versus structuralist perspectives. *Journal of Rural Studies.* ۲۰۱۵;۳۸:۵۲-۶۴.
۱۸. Shiri N, Alibaygi A, Faghiri M. Factors affecting entrepreneurial motivation of agricultural students: a case from Iran. *Journal of Educational Sciences & Psychology.* ۲۰۱۳;۳(۲)
۱۹. Sabzwari S, Kauser S, Khuwaja AK. Experiences, attitudes and barriers towards research amongst junior faculty of Pakistani medical universities. *BMC medical education.* ۲۰۰۹;۹(۱):۱-۷.
۲۰. Trepanier S, Mainous R, Africa L, Shinnors J. Nursing academic–practice partnership: The effectiveness of implementing an early residency program for nursing students. *Nurse Leader.* ۲۰۱۷;۱۵(۱):۳۵-۹.
۲۱. Dahn HM, Best L, Bowes D. Attitudes towards research during residency training: A survey of Canadian radiation oncology residents and program directors. *Journal of Cancer Education.* ۲۰۲۰;۳۵:۱۱۱۱-۸.
۲۲. Abushouk AI, Hatata AN, Omran IM, Youniss MM, Elmansy KF, Meawad AG. Attitudes and perceived barriers among medical students towards clinical research: A cross-sectional study in an Egyptian medical school. *J Biomed Educ.* ۲۰۱۶;۲۰۱۶(۷):۵۴۹۰۵۷۵.
۲۳. Izadi E, Reisi M, Sharifirad G, Tavassoli E, GHazanfari Z, Javazade H. Knowledge and attitude of students toward research in Isfahan University of Medical Sciences. *Scientific Journal of Ilam University of Medical Sciences.* ۲۰۱۳;۲۱(۶):۵۶-۶۲.
۲۴. Motamedi S, Yousefian E. Isfahan Dental Student's Knowledge and Attituale about Research. *Journal of Isfahan Dental School.* ۴-۲۰۰۶:۳۰
۲۵. Newell D, Cunliffe C. Attitudes toward research in undergraduate chiropractic students. *Clinical Chiropractic.* ۲۰۱۹-۱۰۹:(۴-۳)۶;۰۰۳
۲۶. Memarpour M, Fard AP, Ghasemi R. Evaluation of attitude to, knowledge of and barriers toward research among medical science students. *Asia Pacific family medicine.* ۲۰۱۵;۱۴(۱):۱-۷.
۲۷. Mehrdad N, Salsali M, Kazemnejad A. Iranian nurses' attitudes toward research utilisation. *Journal of research in nursing.* ۲۰۱۵-۵۳:(۱)۱۳;۰۸
۲۸. AlGhamdi KM, Moussa NA, AlEssa DS, AlOthimeen N, Al-Saud AS. Perceptions, attitudes and practices toward research among senior medical students. *Saudi Pharmaceutical Journal.* ۲۰۱۴;۲۲(۲):۱۱۳-۷.

Evaluation of students' knowledge, attitude, and performance towards research in the health faculty of Hormozgan University of Medical Sciences in ۲۰۲۲

Abdol rahim Biojmajd^۱; Batool Kazemi siahouee^۲; Mohadeseh Balvardi^۳; Amin Ghanbarnejad^۴; Amirali Ilpour^۵; Mohammad Hashemzadeh^۶; Somayyeh Dehghani^{۲,۴,*}

^۱ Student Research Committee, Sirjan School of Medical Sciences, Sirjan, Iran

^۲ Student Research Committee, Faculty of Health, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran

^۳ PhD Student, Department of Biostatistics, Faculty of Medical Sciences, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

^۴ Social Determinants in Health Promotion Research Center, Hormozgan Health Institute, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran

^۵ Environmental Health Engineer, Sirjan School of Medical Sciences, Sirjan, Iran

^۶ Department of Laboratory Sciences, Sirjan School of Medical Sciences, Sirjan, Iran

Abstract

Introduction

Development and progress of human society is rely on research and the application of its principles in educational-scientific fields. Research is one of the most important tasks of universities in order to find and provide solutions to solve problems and obstacles in the society. Students play an important role in research and production of scientific documents, and this is the reason why universities have moved from education only, which is known as first-generation universities, to second-generation universities or education combined with research. Student research committees in the second generation universities play a vital role in the development of research, they identify interested students by establishing a relationship between faculty members and students, creating friendly research groups, research camps and show them the way. Which may be a kind of research talent search. Due to the importance of the mentioned cases, it is necessary to investigate the knowledge, attitude, and performance of students towards research in medical sciences universities. Because the first stage is the formation of research beliefs and ideas in the university and during the student period. The knowledge, attitude, and research performance of students in the field of health and treatment can play an effective role in the field of public health policies, providing health services, as well as the efficiency of the trained forces to fulfill their mission. This study was conducted to investigating the knowledge, attitude, and performance of students towards research in the Health Faculty of Hormozgan University of Medical Sciences in ۲۰۲۲.

Methodology

The present study was a descriptive-analytical study that was conducted cross-sectionally on all undergraduate students of Hormozgan University of Medical Sciences, Faculty of Health. The sample size (N) was equal to ۲۰۰ people, and due to a series of restrictions and lack of necessary access to students, ۱۶۴ of them were participated in this study. To conduct research, the code of ethics (IR.HUMS.REC.۱۴۰۱,۱۳۳) obtained in the Faculty of Health of Hormozgan University of Medical Sciences. Then a standard questionnaire was applied to investigate students' knowledge, attitude, and performance towards research. The data collected via a

questionnaire consisting of four sections of demographic characteristics, knowledge assessment, attitude, and research performance of students. Wrong answers were given a score of zero and correct answers were given a score of ۱. The ranking of the students' knowledge based on the obtained score was as follows: ۱. Poor level (۰-۷), ۲. Average level (۸-۱۱), ۳. Good level (۱۲-۱۵). In the attitude section, each question had a score between ۱ and ۵. In this study, scores of ۱۵-۳۴ were considered as poor attitude, scores of ۳۵-۵۹ as average attitude, and scores of ۶۰-۷۵ as good attitude. In the functional questions section, each question had a score between ۰-۳. Based on the results, scores of ۰-۱۰ were considered as poor performance, scores of ۱۱-۲۰ as average performance, scores of ۲۱-۳۰ as good performance, and scores greater than ۳۰ as excellent performance. The obtained data were statistically analyzed using descriptive and analytical statistics (T-Test, ANOVA, etc.) at a significance level of $p < 0,05$ in SPSS V۲۵,۰ software. In order to describe and analyze the data, frequency distribution tables, graphs, index of central tendency (mean, median and mode), and dispersion index (variance, standard deviation, coefficient of variation and their range) are used.

Results

Among ۱۶۴ studied students, ۲۹ (۱۷,۷%) were male, and ۱۳۵ (۸۲,۳%) were female. The information of students participating in the study showed that ۸۵,۴% of students were single and the rest were married. The largest number of students participating in this study (۳۶%) are related to the field of environmental health engineering, and other fields are ۲۳,۸%, ۲۰,۷%, and ۱۹,۵%, respectively, related to the fields of public health and occupational health engineering, and biology and vector control. About ۷۲% students lived in dormitories. The relationship between each of the three parts of students' knowledge, attitude, and research performance using Pearson's correlation (at a significance level of ۰,۰۵) indicates a correlation of ۰,۳۲۵ between knowledge and attitude, a correlation of ۰,۳۳۴ between knowledge and performance, and the correlation was ۰,۲۸۵ between attitude and performance. The relationship between each part of students' knowledge, attitude, and research performance with their educational level (average) was also investigated. It was observed that there was a positive and significant correlation (۰,۱۹۳) between students' GPA and their research performance. The analysis of the relationship between the variables of gender, marital status, residence status, membership in the student research committee, and field of study using the T-Test showed that the knowledge of girls was significantly higher than that of boys ($p < 0,05$) but in the field of attitude and No significant difference was observed between boys and girls. Regarding the marital status, no significant relationship was observed between the knowledge, attitude, and performance of single and married students. Statistical analysis and examination of the data obtained from the performance of the studied students according to their living conditions showed that the non-dormitory students had a higher average than the dormitory students ($p < 0,05$), but there was a significant difference between their knowledge and attitude. There were no dormitory and non-dormitory people. Dormitory people had a weaker performance than non-dormitory people, which can be due to reasons such as the psychological effect caused by being away from the family environment, the lack of access to free time due to the creation of friendly meetings in the dormitory environment. It should have suitable facilities and space for studying and conducting research. In the study conducted by Izadi et al. at Isfahan University of Medical Sciences, there was a significant statistical relationship between the level of attitude and the place of residence of people; So that the students living in the dormitory had a better attitude about research, which is contrary to the results of the present study.

The knowledge, attitude, and research performance of students who were members of the student research committee were higher than other students. Regarding the field of study of the students, a significant difference ($p < 0.05$) was observed in the average score of knowledge (0.032) and performance (0.014) of students studying in different fields of study at the undergraduate level. The results of the ANOVA statistical test on the relationship between students' knowledge, attitude, and performance with the students' academic year showed that, in general, the average scores related to knowledge, attitude, and research performance increased with the increase of the academic year, and therefore the difference. There was a significance between students working and studying in different academic semesters ($p < 0.05$). These results are consistent with the findings of Ghaforinia et al.'s study (۲۰۰۴) in Isfahan. In a study related to chiropractic students in England, the attitude of ۷۶% of these students towards research was investigated. In this study, the final year students' views on research were significantly different from the first year students and they had a more positive attitude, which is consistent with the results of the present study. In addition, in a study that was conducted in connection with the students of Shiraz University of Medical Sciences in order to investigate their knowledge and attitude about research, the attitude of students in lower educational levels towards research was positive compared to postgraduate students.

Conclusion

Based on the results, it is necessary to find ways to overcome the obstacles faced by students and motivate them to participate in research. Faculties of medical sciences can by updating their curricula and focusing on research-oriented activities, teaching research methods and research empowerment of students, allocating time, developing spaces, facilities, budgets, and research opportunities, forming and Expanding student research cores, assigning supervisors for student research, encouraging and persuading faculty members to participate in student research, provide research experience for all students in faculties of medical sciences. What is certain is that efforts to comprehensively evaluate this issue and to find ways to overcome the existing obstacles can lead to an increase in the participation of students in various fields of medicine in research.

Keywords

Research; Knowledge; Attitude; Performance; Hormozgan